

STRAHOTE TERORIZMA V UKRAJINI

Tolpe Ukrajincev koljejo vse vprek: Poljake in Žide, moške, ženske in otroke.

BEHEZKI, Poljska, 21. septembra. — Tolpe Ukrajincev zročajo strah in grozo v tem poljske, ko se nemške in poljske čete čedalje bolj bližajo meji Madžarske. Poročila, ki so dospela semkaj, na mejo Poljske, naznanjajo o krvavih masakrih med Ukrajinci in poljskimi policiji, o klanju Poljakov in Ukrajincev.

Poljski častniki, ki so pobegli preko meje, pripovedujejo o terorju, na katerega so bili vpadli v malih poljskih vasi, kjer se kopljejo v krvi.

Četiri mladi poljski rezervni častniki pripovedujejo: "Pobegovanje in bežali skozi male vasi pred prihodom Rusov. Pred vpadom v vas Nikolo smo videli velik napis, na katerem je stalo: 'Heil Hitler! Ukrajinska republika!'"

Poljska vojna se je usmerila na zapadno fronto. Nemško vojsko poveljstvo je naznanilo, da je poljska armada strta na zapadni fronti in da so ostanki svojih čet vzhodne fronte, kamor bo v kratkem okoli 75 divizionov, ki so se razpršili, razdeljeni na manjše skupine. General Brauschich, glavni poveljnik nemških čet na zapadni fronti, je pripeljal v poljske položaje in terenom, da bo pričel delati načrte za uničenje nemških armad.

FRANCOSKI OPERACIJ V POLJSKI

Poljska vojna se je usmerila na zapadno fronto. Nemško vojsko poveljstvo je naznanilo, da je poljska armada strta na zapadni fronti in da so ostanki svojih čet vzhodne fronte, kamor bo v kratkem okoli 75 divizionov, ki so se razpršili, razdeljeni na manjše skupine. General Brauschich, glavni poveljnik nemških čet na zapadni fronti, je pripeljal v poljske položaje in terenom, da bo pričel delati načrte za uničenje nemških armad.

Poljska vojna se je usmerila na zapadno fronto. Nemško vojsko poveljstvo je naznanilo, da je poljska armada strta na zapadni fronti in da so ostanki svojih čet vzhodne fronte, kamor bo v kratkem okoli 75 divizionov, ki so se razpršili, razdeljeni na manjše skupine. General Brauschich, glavni poveljnik nemških čet na zapadni fronti, je pripeljal v poljske položaje in terenom, da bo pričel delati načrte za uničenje nemških armad.

UKRAJINCI PREDSEDNIK FRANCIJE UBIT

BRITIZ, 21. septembra. — Na zapadni fronti sestregli letalski poročnik in sin francoskega predsednika Paula Deschanela. Ubiti je padel za nemškimi vojniki na zemljo in Nemci so ga pokopali v vojaškimi častmi.

Naznanilo
Louie Pike, podpredsednik general manager slovenskega oddelka C. J. Harmon, naznanja da je odprl novo pisarno v 24. septembra se na gasolinso postajo na East 43rd St., in St. Clair Ave. Srečno je prestal operacijo. Nahaja se v Lutheran bolnišnici. Obiski so dovoljeni od 2 do 4 popoldne in od 7 do 8:30 zvečer. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

Obiski dovoljeni
Sedaj so obiski dovoljeni pri Mr. James Slapniku. Prijatelji ga lahko obiščejo na njegovem domu na 6102 St. Clair Ave.

Morilci rumunskega premierja so bili usmrčeni na mestu, kjer so izvršili zločin

Vojaštvo je ustrelilo teroriste na obljudeni ulici pred očmi tisočere množice mož, žena in otrok. — Trupla bodo ležala 24 ur v svoji krvi na mestnem tlaku.

BUKARESTA, 21. septembra. — Člani znane rumunske nacijske organizacije Zelezne straze, katero organizacijo so oblasti že davno razpustile, toda podtalno še vedno deluje, so danes ubili rumunskega ministrskega predsednika Armanda Calinescu-ja, toda so že nekaj ur zatem plačali ta umor s svojim življenjem.

Osem morilcev justificiranih

Osem teroristov, ki so bili spoznani za krive tega umora, je bilo eksemplarično usmrčenih po rumunskem vojaštvu na eni najživahnejših ulic Bukareste, in sicer natančno na mestu, kjer so ubili premierja. Tisočglava množica je v grozi glasno zavpila, ko so odjeknili strel in je osmero obsojencev padlo v svoji krvi na ulični tlak.

V Moskvo je dospela vojaška misija štirih nemških častnikov

Francoski odpravnik poslov je vprašal sovjetski zunanji komisarijat, zakaj je Rusija napadla Poljsko, s katero jo je vezal nenapadalni pakt.

MOSKVA, 21. septembra. — S posebnim nemškimi letalom so pripeli včeraj iz Poljske v Moskvo štiri nemški častniki k posebnim pogajanjem, s katerimi se bo odločilo o usodi Poljske.

Francija poizveduje

Francoski odpravnik poslov Jan Payart se je zglasil pri komisariatu za zunanje zadeve Vladimiru Potemkinu, katerega je vprašal, naj mu brez ovinkov pojasni, zakaj je Rusija napadla državo, s katero jo je vezal nenapadalni pakt.

Osvoboditev manjšin

Kaj je Potemkin na to odgovoril, ni bilo objavljeno, vendar pa se smatra, da je Potemkin ponovil samo izjavo Vjačeslava Molotova, premierja in komisarja zunanjih zadev, ki je dejal, da Rusija ni vdrla v Poljsko, temveč da je šla tja samo "rešiti" 11.000.000 Belorusov in Ukrajincev, ki so bili prepuščeni svoji usodi po zrušenju poljske

Odločna akcija kralja

Rumunski kralj Karol je zavzel nujne mere, ko so pričeli zopet rogoviliti nacisti, dočim je Rumunija od vseh strani obdana s sovražnimi vojaškimi četami. Nad deželo je proglašil začasni preki sod ter sestavil novo vlado, kateri načeljuje armadni poveljniki, znani po svoji železni disciplini.

Premierja Calinescuja so ustrelili maskirani ljudje na ulici, po kateri se je peljal v svojem avtomobilu. Nekaj ur zatem je bilo osem morilcev usmrčenih natančno na istem mestu, na katerem so prešli premierjevo kri. Trupla usmrčenih so pustili ležati v krvi na tleh, kjer bodo nedotaknjena in nepokopana ležala 24 ur, v svarilo vsem teroristom. Mimo trupel teče ogromni tok ljudskih množic, ki z grozo gledajo na mrtvece.

Razdelitev Poljske

Razdelitev Poljske bo najbrž sledeča:

1. Potegnjena bo nova mejna črta zapadno od Brest-Litevska odkoder so se nemške čete že umaknile, kjer bo dobila Rusija pod svojo oblast okoli osem milijonov Ukrajincev in tri milijone Belorusov.
2. Mesto Lvov, ki je spadalo svoječasn pod avstrijsko oblast, pride pod Rusijo, kakor tudi Vilna.
3. Nemčija ostane gospodariča oljnih polj v okraju Drohobica v Ukrajini.
4. Okoli Varšave in Lodza bo ustanovljena mala država, ki bo delovala kot nekaj odbijajoč med Nemčijo in Rusijo, in bo pod skupno nemško-sovjetsko protekcijo.
5. S poznejšimi pogajani se bo morda odstopilo Vilno Litvaniji, kateri je bila Vilna prej glavno mesto.

VOJNI UJETNIKI ČAKAJO NA KOSILO

Na sliki je vrsta poljskih vojni ujetnikov, ki čakajo na kosilo v nekem taborišču v Poljski. Kraja, kjer je bila posneta slika, cenzura ni dovolila označiti.

Francija se bori, da prepreči smrt francoskega naroda, - pravi Daladier

Med Rusijo in Nemčijo je bil že 23. avgusta sklenjen sporazum za razdelitev Poljske. — Hitler pravi, da ne zahteva ničesar od Francije, v resnici pa jo hoče uničiti.

PARIZ 21. septembra. — Francoski premier Daladier je danes govoril po radiu ter je ponovno povedal vsemu svetu, da Francija ne odneha in da se bo borila, dokler ne bo v Nemčiji poražen hitlerizem. Daladier je dejal, da je bil vzrok izjavlavitve Rooseveltovih prizadevanj za mir ta, ker je bil med tem že dosežen med Nemčijo in Rusijo sporazum za razdelitev Poljske.

"Destrukcija Poljske je bila določena s tajnimi pogodbami že v času, ko je Rusija ustvarjala videz, da se pogaja z Anglijo in Francijo za sklenitev mirovne fronte proti agresivnosti," je rekel Daladier. Sporazum za razdelitev Poljske je bil sklenjen med Rusijo in Nemčijo že dne 23. avgusta. "Hitler je trobil v svet, da hoče samo Gdansk in avtno cesto preko koridora. Kljub Hitlerjevemu zagotavljanju, da noče Nemčija ničesar od Francije, pa je resnica ta, da hoče Hitler uničiti Francijo, ki se danes bori zato, da prepreči smrt francoskega naroda," je rekel Daladier.

Clam bake

Mr in Mrs. Andrew Grl, iz 200 St., bosta imela v nedeljo 24. septembra Clam Bake na svoji farmi. Farma se nahaja na Arnold Rd., vogal Route 84. Peljite po Euclid Ave., do prve luči v Wickliffe obrnite na desno do Villa Maria in ste na mestu. Vabljeni ste, ker bo prijetno.

Pisma iz stare domovine

Mr. Jos. Birk, 6220 St. Clair Ave., ki se je pred tedni vrnil z obiska naše stare domovine je prinesel seboj več pisem in ima še sledeče: Za Jožeta Novak, 13817 Diana Ave., Vincenc Benon, 1419 East 51st St., Vinko Kapla, John Miš in Mrs. Mary Jeraj. Ti naslovniki se naj zglasijo pri njemu.

Hrvatski program

Kakor nam naznanja Mr. Marjan Mihaljevič, vodja hrvatskega radio programa, bo pri nedeljskem programu nastopil nov orkester s solistinjo Miss Helen Jelerič. Program se bo oddajal v nedeljo dopoldne od 10:30 do 11 preko WGAR radiododajne postaje.

GOVOR PREDSEDNIKA ROOSEVELTA ZA PREKLIC EMBARGA

Predsednik Roosevelt je apeliral na kongres, naj prekliče zakon o prepovedi izvoza orožja.

REPUBLIKANSKI SENATOR TAFT BO PODPIRAL PREDSEDNIKA

WASHINGTON, 21. septembra. — Predsednik Roosevelt je imel pred izrednim zasedanjem govor, v katerem je med drugim dejal, da mora biti glavni cilj ameriške vlade ohranitev mira, nakar je apeliral na kongres, naj prekliče določbe vojnega embarga nevtalnostnega akta iz leta 1935, tako da bo lahko vsaka država kupovala tujak vojne potrebščine, kar je v skladu s tradicionalnim nevtalnostnim zakonom. Kupci pa bi morali vse nakupe plačati v gotovini ter jih odpeljati na svojih lastnih ladjah.

Ameriške ladje in ameriške državljane se mora držati izven vojnih zon in vojskujočim se državam se ne sme dajati vojnih kreditov in posojil, je rekel predsednik. Borba v kongresu. Pričakuje se, da bodo izzvali izolacionisti silno borbo proti Rooseveltovi "cash-and-carry" politiki z ozirom na preklit ameriškega embarga. Od 24 ohijskih kongresnikov bodo samo trije podpirali predsednika Roosevelta v njegovem boju za preklit embarga. Kar se tiče ohijskih senatorjev, se demokratski senator Vic Donahay ni izjavil, kaj misli, dočim je republikanski senator Robert A. Taft izjavil, da se strinja s preklicem.

Borba v kongresu

Pričakuje se, da bodo izzvali izolacionisti silno borbo proti Rooseveltovi "cash-and-carry" politiki z ozirom na preklit ameriškega embarga. Od 24 ohijskih kongresnikov bodo samo trije podpirali predsednika Roosevelta v njegovem boju za preklit embarga. Kar se tiče ohijskih senatorjev, se demokratski senator Vic Donahay ni izjavil, kaj misli, dočim je republikanski senator Robert A. Taft izjavil, da se strinja s preklicem.

Nov grob

V petek zjutraj je preminil v St. John's bolnišnici Michael Legan, star 31 let, stanujoč na 12831 Carrington Ave. West Park. Tukaj zapuščata očetva Johna, doma iz Gornjega Kota pri Žužemberku in tri brate Johna, Franka in Antona in tri sestere Mary, Anno in Helen in mnogo drugih sorodnikov. Rojen je bil v Dvoru pri Žužemberku, kjer zapuščata več sorodnikov. Tukaj je bil 27 let. Pogreb se vrši iz hiše žalosti v ponedeljek zjutraj ob 8:15 uri v cerkev Annunciation ob 9 uri ter na Calvarija pokopališče, poleg groba njegove matere Mary, ki je preminila pred dve leti. Pogreb bo pod oskrbo Jos. Žele in Sinovi zavoda. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalim naše sožalje!

KOMUNISTIČNI SHOD V PUBLIC AVDTORIJU

Sinoči je govoril Earl Browder, generalni tajnik komunistične stranke, v Public auditoriju pred 3.500 ljudmi. Med drugim je dejal, da zdaj ne gre v glavnem za to, kaj bo z nevtalnostno postavo, marveč za to da ostanejo Zedinjene države "izven imperialistične vojne, ki jo zdaj bijejo v Evropi med seboj si tekmujoči imperializmi." Med drugim je Browder ožigosil znanega časnikarja William Randolph Hearsta, politikovnika Lindbergha in župnika Coughlina, ki "imajo svoj posebni načrt, da spravijo Ameriko v vojno." Browder je indorsiral v imenu stranke deklaracijo predsednika Roosevelta, da ostanejo Zedinjene države izven vojne.

Zvišanje mezd

delavcem v krojaški industriji

Tri tisoč delavcem te industrije je bila v zadnjih šestih tednih zvišana mezda za \$200,000 na leto.

CLEVELAND. — Clevelandski industriji izdelovanja oblek se obetajo dobri časi, kajti v zadnjih šestih tednih so se zvišale delavske plače za \$200,000 na leto, katerih plač bo deležnih 3.000 delavcev.

Tozadevno izjavo je podal včeraj Beryl Peppercorn, manager CIO Amalgamated Clothing Workers' unije, ki je dejal, da se je zvišanje plač doseglo s pogajanjem med unijo in vodstvi naprav, kjer izdelujejo obleke, srajce in pajame.

"Trgovina z mosko obleko je tako dobra," je dejal Peppercorn, "da so krojači že izdelali zimsko zalogo obleke ter so pričeli zdaj delati že na zalogi za prihodnjo pomlad."

Imena tvrdk, ki so pristale na zvišanje plač, se ni navedlo, ker se delodajalci boje, da bi pričeli lastniki neorganiziranih tvrdk s pogubno konkurenco proti organiziranim napravam, katere konkurenca bi jim bila tem lažja, ker plačujejo svojim delavcem nižje plače.

V bolnišnici

V tovarni se je ponesrečil Mr. Frank Cevka, 6607 Schaeffer Ave. Nahaja se v St. Lukes bolnišnici, soba št. 119. Obiski so dovoljeni.

Mr. Steve Gombach, 6524 Metta Ave., se nahaja v Charity bolnišnici v sobi št. 214. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Nov grob

V Glenville bolnišnici je danes zjutraj preminila Mary Matjašič, rojena Ivanc, stara 30 let, stanujoča na 1197 East 61st St. Bila je članica društva Woodman of the World. Pogreb se bo vršil iz Frank Zakrajšek pogrebnega zavoda. Čas in drugo naznanimo jutri.

ČUDEN OTOK
"Sokolji otok" v Tihem oce-
anu ima zanimivo zgodovino.
L. 1877 se je prvič dvignil iz
morja in osem let pozneje je
bil visok 80 m. Potem se je po-
časi pogrezal in je molel l. 1895
komaj 13 m iz morja. Malo po-
zneje je bilo na morju opaziti
komaj majhno sled o njem.
L. 1913 je otok popolnoma
izginil in neka ladja je mirno
plula čez mesto, kjer se je ne-
koč dvigal. Toda v oktobru 1927
se je Sokolji otok ponovno dvig-
nil in v celoti je bilo 125 m.
Dosegal je višino 125 m.
Tako je ostalo nekoliko let, po-
tem pa se je začel otok počasi
pogrezati, tako da bo v dogled-
nem času menda popolnoma iz-
ginil.

STARA MATI LETI OKROG SVETA
Prva ženska, ki hoče kot zrač-
na potnica leteti okrog sveta, je
72letna gospa Virginia Pfueder-
nar iz Riversida v Illinoisu. Pr-
ve etape ima že za seboj, kajti
iz Chicaga je že letela v New
York, iz New Yorka v "Yan-
kee-Chippery" v Marseille,
iz Marseille pa v Pariz in Croy-
don. Sedaj nadaljuje že potova-
nje preko Rima, Aten, Aleksan-

Opravljam kleparska dela -
postavljam furnese ter izdelu-
jem žebrove in nove strehe
Paul Markic
14214 Westropp Ave.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA
RE-NU AUTO BODY CO.
878 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre-
barvamo, da bo kot nov. Prihra-
nite si denar na parts ker jih
dobimo direktno iz tovarne.
J. POZNIK - M. ZELODEC
Glenville 3830

EYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Paint-
ing Body Fenders
6815-31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Slovenska popravljalnica

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
F. Jelercic & Son
15302 Waterloo Rd.
KENmore 0195

GASOLIN
MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENdicott 9181
Gulf Refining Gas Station
svrhujejo tudi prvovrstna pu-
pravila na avtomobilih.

MESNICE
CLEAN CUT MEAT MARKET
664 East 185th St.
KENmore 1881
Mesu iz naše mesnice Vam po-
večeno pri vašem kosilu
Kupite enkrat pri nas.

Oglašajte v -
"Enakopravnosti"

drije, Basre, Kalkute in Bang-
koka v Hongkong in od tam čez
Tihni ocean v San Francisco in
nazaj v Chicago.
Njeni prijatelji, je povedala
ga. Pfuuderjeva povsem odkrito,
jo smatrajo za malo noro, sama
pa ne vidi nič posebnega v svo-
jem poletu, kajti že od mladih
let je neprestano potovala, v
zadnjih letih pa mnogo letela.
Vozne karte so je veljale malen-
kost 2000 dolarjev.

Na dosedanji poti ni bila niti
za trenutek bolna, v redu je je-
dla in v redu ponoči spala, dom-
mov pa je poslala že dosti več
nego sto razglednic.

39 MILLJONOV FUNTOV ZA VOJNE POKOJNINE

Angleški minister za pokojni-
ne je izjavil pred kratkim, da
obsegajo dvajset let po vojni
knjige še vedno 420,000 preje-
mnikov vojne pokojnine in 500-
000 njihovih svojcev. Letno iz-
plača ministrstvo še vedno 39
milijonov funtov od l. 1914 do
marca lanskega leta pa je dr-
žava plačala 1.27 milijarde fun-
tov za te pokojnine ali dvakrat
toliko, kolikor je znašal držav-
ni dolg pred vojno. "Želim si
pa," je pripomnil minister, "da
bi si tisti, ki tako dosledno za-
htevajo, naj bi v tem pogledu

V najem
Odda se v najem pet sob. Vse
v dobrem stanju. - Za več po-
jasnila pokličite BO 9797.

štediti, ogledali osebno nekate-
re izmed 2000 človeških razva-
lin, pacientov v vojnih bolnišni-
cah, vojnih žrtev."

ARZEN NAMESTO PECILNEGA PRAŠKA

V občini Apagy na Madžar-
skem je devetčlanska rodbina
kmeta Jožefa Fintorja obolela
s težkimi znaki zastrupljenja,
tako, da so jo morali prepeljati
hitro v bolnišnico. Kmalu po-
tem je eden izmed Fintorjevih
otrok umrl, Preiskava je ugo-
tovila v želodcu umrlega otro-
ka arzen. Družina je bila jedla
krappe, toda namesto pecilnega
praška so bili pri pripravi rib po
pomoti uporabili arzen...

PES, URADNI VREMENSKI PREROK

Državni vremenoslovni zavod
v Hartfordu v Connecticutu ima
psa ki je kot vremenski prerok,
kakor pravi vodja tega zavoda,
nepogrešljiv. Več mesecev so
opazovali, da se pes kakšni dve
uri pred vsako nevihto skrije v
svoje hišico. Na dan pride spet
še te tedaj, ko je nevihta mimo.
Nekega dne se je pes umaknil,
ne da bi najmanjši znaki kazali
na nevihto. Ko je nevihta ven-
darle nastala, so sklenili, da se

V najem
Odda se v najem eno sobo za
poštenega fanta. Dobi lahko tu-
di hrano. - Vpraša se na 15942
Whitcomb Ave., spodaj.

LOUIS PECENKO
7308 Hecker Ave.
ENdicott 2759
BARVAR, PAPIRAR IN DE-
KORATER
Unijsko delo

bodo v bodoče zanašali pred-
vsem na psa. V Hartfordu izda-
jajo sedaj v resnici napovedi o
nevihtah šele tedaj, če jih po-
trjuje vedenje zanimivega psa.
Do danes se ni niti enkrat zmo-
til.

DVE SESTRI - DVA BRATA...

Edinstven primer spremembe
spola so imeli na Angleškem,
kjer sta dve sestri, ki nista bili
niti dvojčici, istočasno postali
moška.

Pred štirimi leti sta iz Yar-
moutha izginili sestri Marjorie
in Daisy Ferow. Starejši je bi-
lo tedaj 13 let, mlajši 11. Nav-
zlic vsemu iskanju, ju niso na-
šli. Sedaj sta se vrnila kot -
mladeniča domov.
Marjorie je medtem postala
Marc, Daisy pa se je spremenila
v Davida. Pod moškimi imenom
sta služili kot mornariška vajen-
ca. Medicinska preiskava je ugo-
tovila, da sta postali v resnici
dva popolnoma normalna mla-
deniča.

RECITE MI:
MOŽ ZA VAŠE
POHIŠTVO
Steve Trebec Jr.
15428 WATERLOO RD.
v Collinwoodu, nasproti S. D. D.
ODPRTO VSAK DAN OD 9. DO 6.
Odprto zvečer v ponedeljek, četrtek in
soboto do 9.

TOČA POBILA NAD 100,000 ŠIP

V Zlinu so imeli te dni silo-
vito nevihto, med katero so pa-
dali do četrtil kilograma teži ko-
siti toče, ki so pobili nešteto šip.
Posebno velika je bila škoda na
znani tovarni tyrdke Bata, kjer
je toča razbila nad 100,000 šip.
Voda je vdrila tudi v tovarno in
uničila velike množine surovin

Uporabite svojo najemnino za svoj lastni dom
Malo predplačilo - ostalo, lahki pogoji
1377 East 47th St., hiša za dve
družini, 5 sob, kopalnica za vsako
lot 20x10, davki samo \$3.50 na
mesece. Samo \$2800, pogojl.
1735 East 81 St., single 2 1/2 nad-
stropja, 11 sob, kopalnica, hot air
heat. \$360 taksaj, ostalo lahki po-
gajl.
903-5 East 67th St., single in hiša
za 3 družine na enem lotu. Single
hiša z 7 sobami in kopalnicjo; 3
družine imajo 12 sob, 3 kopalnice.
\$3500, pogojl.
20440 Fuller Ave., Euclid; 5 sob,
single, kopalnica, hot air heat; 50
ft. lot. Samo \$2950; malo pred-
plačilo, gitalo bančni pogojl.

POHIŠTVO IN POSTELJNINA
PREPROGE, KARPETI in PEČI
na lahka mesečna odplačila vas stane manj
KUPITE DIREKTNO OD
STEVE TREBEC, JR.
FURNITURE MART INC.
15428 WATERLOO RD.
v Collinwoodu, nasproti S. D. D.
ODPRTO VSAK DAN OD 9. DO 6.
Odprto zvečer v ponedeljek, četrtek in
soboto do 9.

SPOROČILO STARISEM!

Stariši bi morali vedeti, da je čita-
nje podlaga učenju. Čim lažje o-
trok čita - knjige, liste, načrte,
zemljevide ali pisalne tabele, bolj
lahko se uči. Slab čitatelj je slab
učenc. Slab čitatelj izbegava po-
uku v razredu in pri domačih na-
logah.

Resnica je tudi, da otroci ne more-
jo čitati dobro ako ne vidijo dobro.
Oni ne morejo dobro videti če ni
pravilne razsvetljave. Je bistveno
potrebna reč k uspehu učenca, da
se ga preskrbi z dobro razsvet-
ljavo

Vid ohranjujoča (Sight-Saving)
študijska svetilka je vsodbujanje
k dobremu učenju in vsak učenec
potrebuje eno, ki mu pomaga do
uspeha.

Vi morete SVETLOBNO PREUREDITI VAŠ DOM z presenetljivo malimi stroški

Vid ohranjujoče svetilke morete dobiti za na
mizo ali da stoji na tleh; so narejene za
lepoto in za praktičnost in se dobijo po zelo
nizkih cenah.
Žarnice so danes cenejše kot kadarkoli prej.
Danes morete kupiti velike žarnice cenejše
kot so stale majhne še pred nedavnim časom.

PRIJATELJICA UČENCEV
VID OHRANJUJOČA (SIGHT-SAVING)
ŠTUDIJSKA SVETILKA

Vid ohranjujoča (Sight-Saving) študijska svetilka je
bila označena pred petimi leti po znanstvenih in
inženirjih, člani Illuminating Engineering Society,
nalašč za rabo študentov.
Da prepreči napenjanje oči in napravi čitanje lahko
za oči; ta svetilka daje zadostno direktne in in-
direktne luči, dobro razporedjene, brez ostrih senc
in bleščanja.
Vid ohranjujoča (Sight-Saving) študijska svetilka,
da več svetlobe za boljši vid in za uspešnejše učenje.

POSEBNOSTI VID OHRANJU-
JOČE (SIGHT-SAVING)
ŠTUDIJSKE SVETILKE SO:

- A-100 ali 150-watt žarnica.
B-Odbijajoča in razporedjujoča
skleda, ki daje direktno in indi-
rektno luč.
C-Širok senčnik z belo podvlako.
D-Listek odbojitve od Illuminating
Engineering Society.

Novo žarnice dajejo mnogo več svetlobe od
elektrike, ki se jo porabi... Električna je
tudi cenejša, kot je še kdaj bila... Čim več
elektrike porabite, manj stane posamezen
unit.
* Dodatni strošek za elektriko, ki se porabi v pov-
prečni šest sobni hiši, ki se spremeni iz razsvet-
ljave na vid ohranjujočo standardno razsvet-
ljavo znaša MANJ KOT EN CENT NA DAN.

The Electrical League
18TH FLOOR * MIDLAND BUILDING * PROSPECT 5522

POPOLNA ZALOGA
trebušnih pasov, elastičnih nogavic in
pasov za kilo. Izvršujemo zdravniške
recepte točno in zanesljivo. Dostavi-
mo na dom kamorkoli.
MANDEL DRUG
15762 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

ALI VAŠ RADIO DOBRO
DELUJE?
Strokovnjaško povpravljanje
radio aparatov. Pokličite
ENdicott 3880 za
približni račun. Vse delo
garantirano.

ACME HARDWARE
7002 St. Clair Ave.

DEKORIRAMO
vaše sobe po najnižjih ce-
nah. Scenerija, napisi itd
A. PLUTH
21101 Recher Ave.
KENmore 3934 R.

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini, avtom-
obilskim nesrečam itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite:
ENdicott 0718

V ZAŠČITO NJIH VARNOSTI IZVAJAJO MOTORMANI IN VOZNIKI CLEVELAND-SKE POULIČNE ŽELEZNICE VSO PREVIDNOST
Illustration of a train and a woman.

VERIDICUS

21

VERA IN LJUBEZEN GOSPODA SVETLINA

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

Prav žal bi mi bilo, ako bi morali gospod Svetlin, ki so tako dober gospod, zares v Podgoro. Pravijo, da bi se dalo to še preprečiti. Samo z gospodom učiteljem Zabavnikom naj bi izpregovorili in mu rekli, da so šli gospoda samo izpovedati in par pridig naj imajo proti prelovske liberalcem in priporočajo naj novo katoliško stranko, pa se bo, upam, še vse poravnalo.

"Ali kaj ima gospod učitelj pri vsem tem?"

"Gospod Zabavnik je vendar Lipovčev pisar... za tajnika je določen pri novi posojilnici in ko postane Lipovec župan, bo gospod učitelj tudi za občinskega tajnika. On in Lipovec sta vendar najboljša prijatelja, to pač veste? — Samo pameti je treba in neroden ne sme biti človek, pa gre vse, ljuba moja..."

Barba je skodelo izpraznila in si odrezala še kos kruha.

"Dober je, prav dober, res..." je momljala. "Da, pa ti isto veste, da je Zavrtnikov Tine na Martinjem sedlu kar naenkrat poravnal svoj dolg pri Kobaležu? Pravijo, da je Kobalež Tinetu že držal za vrat... na boben bi ga bil pogнал. Kar naenkrat pa se mu je izmuznil. Odkod je dobil Tine denar? Hm, hm, Kobalež je pripovedoval — da je Tine podedoval težke tisočake po rajnem fajmoštru Klinarju. Bratranca sta si bila, a nihče ni vedel tega."

Micika to pripovedovanje ni prav nič zanimalo.

"Pa kaj so povedali gospod?" je tiščala Barba.

"Gospod o Tinetu sploh nikoli niso nič govorili," je odgovorila Micika.

"Čudno! A Kobalež misli, da so bili naš gospod pri testametu rajnega fajmoštra in da so bržčas tudi denar prinesli Tinetu. Kobalež je namreč videl našega gospoda v Tinetovi hiši na Martinjem sedlu."

"Prav nič ne vem vsega tega," je odmajala Micika.

"Saj tudi ne bo res... Skof bi se preveč jezili, ako bi bili naš gospod krivi, da bi po rajnem fajmoštru ne podedovali sami, nego Tine, ki nima nobene pravice do duhovnega denarja..."

Barba je kramljala dalje. Vse je vedela, vse slutila, vse uganila. Končno se je poslovila. Prav prijazno, silno hvaležno. In je odšla.

Miciki pa se je zdelo, da ji je vsa glava otekla in da jej sedi med rameni velika kot čeber. Buljila je predse, sklepala roke in končno se je bridko razjokala. Moj Bog, ali naj pove gospodu vse te podkleve in vse te peklenske naklepe? — Saj bi je bilo sram, povedati mu! Da je ž njim imela otroka, ki je že dve leti star, da živi z njim... o Bog! — In gospod naj se poniža pred Lipovcem in Zabavnikom, naj začne politiko v cerkvi, sicer pojde v Podgoro? — Gotovo je prišla Barba vse to povedat in zagrozit le po naročilu. Stara klepetulja se njima dela naklonjena, a morda je v zvezi s samim Smoletom... Zatrjuje, da ničesar ne verjame,

kar se čenča in kleveta, a gotovo tudi sama razširja te laži in podlosti.

Kaj naj stori? — Molčati ali povedati, prezirati čenče ali posvariti gospoda? — Micika se ni mogla odločiti, a nekaj dni je hodila kakor mesečna okoli.

Tudi očka je ves opešan in zamišljen posedal s svojo pipico. Prigovarjal je sinu, celo prosil ga je, a zaman... Kaj bo, kaj bo iz tega? —

VI.

Zadnje pribežališče

Svetlin se je čutil samemu sebi. Ko je doma mirno premislil besede, ki jih je govoril na Klinarjevem grobu, si je dejal: "Mar sem bil res to jaz? Odkod ta pogum, ta brezobzirna odkrita odpoved? — Jaz, ki sem zmerom pokorno in ponižno sklanjal glavo pod udarci biča, ki nisem nikoli niti zastokal, ko so me kakor zver preganjali iz kraja v kraj, me zasramovali, me z lakoto, brezmejnimi napori in z boleznimi skušali ali

ukloniti ali uničiti, jaz sem jim zdaj javno povedal, da jih preziram in smatram sebe visoko vzvišene nad njimi? Odkod ta nenadni izbruh ponosa in ogorčenja?"

In odgovarjala mu je vest:

"Lz ljubezni, sočutja, iz spoznanja resnice. Prav si storil! Končno si se olajšal in poslej te vsaj samega sebe ne bo več sram. Doslej si bil nima žrtve, poslej bodi mož! Z' brezpogojno pokornostjo in samopožrtvalnostjo nisi dosegel nič drugega, nego še hujše poniževanje... Z odkritim uporom kruti samovolji jih naučiš, da se te bodo bali in te uvaževali. Služabnik boži si, hlapec cerkve Kristove, — ne smeš pa biti suženj brezvestnih nasilnikov, igrača klike, ki onečašča duhovni poklic in izživlja sovraštvo in jezo. Tak si in ostani, ker drugačen biti ne moreš."

In mirno je čakal, da se začno izvrševati grožnje, ki so mu prišle na uho. A čudno, zgodilo se ni nič...

Le Prelovo je postalo kakor sršenje gnezdo. Kjer je vladal prej idiličen mir, se je zdaj vnel prepri. Vsa fara se je ločila v dva ostro se pobijajoča tabora. Krčmarju Lipovcu in učitelju Zabavniku so se pridružili osebni nasprotniki župana in občinskih mož, mnogi zadolženi posestniki in kočarji, katerim se je obetal, da dobe pri novi posojilnici izlahka in skoraj brez stroškov kakršnakoli posojila,

v novem konsumu pa vseh vrst blaga po čarobno nizkih cenah, napol zastoj, napol za denar, celo na vero. Tudi razne pijače bo na izbero in žganja najrazličnejših barv in okusov...

Neko soboto sta Lipovec in Zabavnik po hišah razdeljevala velik šop "Slovenca" in "Domoljuba". V njih je bil oster napad na župana in njegove somišljenike, poln zasmehovanj in podtikanj. Ljudje so se ali norčevali in privoščili ali ugovarjali in ostro zavračali.

Tako se je vnel po vasi prepri, deževalo je žaljenj in zamera je rodila zamera.

V nedeljo zjutraj sta se na Lipovčevi hiši pojavili dve dolgi novi napisni tabli: "Posojilnica" in "Katoliško konsumno društvo." Podjetji sicer še nista začeli poslovati, a poleg vrat sta bili pribiti dve drugi stekleni tabli, ki sta nadrobno naštevali,

Naprodaj

Proda se gasolinska postaja, kabine, beer parlor in lunch. Dober prostor na Route 20; južno vzhodni vogal County Line Rd., tri milje zapadno od Geneva, Ohio, vse udobnosti; gorka in mrzla voda. Prostora za 30 oseb. Morate videti, da zapopadete vrednost. — Vprašajte lastnika, prva hiša vzhodno od gasolinske postaje. — Prava cena. — A. Macaluso, RFD 2, Geneva, O.

Posebnosti

Očiščani piščanci	27c
Sveže šunke	23c
Pork chops	17c
Novo zelje	5c
Moka 2 1/2# Sapphire	89c
Moka 49#	1.75
Jack Frost sugar, 5 lb	31c
Roman beans, novi 10 lb	65c

LOUIS OSWALD

17205 GROVEWOOD AVE.
KENmore 1971

kakšne dobrote se bodo razširjale poslej med prelovske ljudstvo.

V nedeljo popoldne so fantini popivali pri krčmarju Zdolšku, ki je imel obenem špicerijo in železnino; fantje so se šalili; prepevali so, na večer so poklicali harmonikarja in končno so celo zaplesali.

Okoli enajstih so se fantje razhajali, nekaj pa jih je hodilo s harmoniko po vasi in prepevalo in vriskalo.

Tudi Masletov Jurij je bil

med njimi. Jurij je znal k marsikateri melodiji kar na mestu zložiti svoje šaljivo-zafkrljivo besedilo, a fantje so pritegnili in v hipu je bila gotova nova pesem.

Pa je tako prispel Jurij tudi pred Lipovčovo hišo in bral na tabli, kaj vse se bo prodajalo v

V najem

V najem se odda poštemu fantu dve lepe opremljene sobe. — Vpraša se v La Salle Cafe, 827 East 185th St.

novem konsumu. In harmonikar je raztegnil svoj meh, Jurij pa je veselo zakrožil:

(Dalje sledi.)

Išče se

Mrs. Agnes Rozinka iz Eveleth, Minn., ki je prišla na počitnice v Clevelandu in stanuje na 1082 E. 66 St., išče Josipa Femeč, ki je pred 15 leti bival v Eveleth, Minn. Kdor ve za njegov naslov je proščen, da sporoči na 1082 E. 66 St. Ako pa sam čita, je proščen, da se zglaš.

PROGRESIVNI KANDIDAT ZA COUNCILMANA

V 23. WARDI JE

Vatro J. Grill

Dolgoleten javen delavec v naselbini na polju bratskih in kulturnih organizacij. Časnikar in odvetnik.

ODOBREN OD DELAVSKE NESTRANKARSKE LIGE IN DNEVNIKA "THE CLEVELAND PRESS"

NE POZABITE VOLITI!

PRIMARNE VOLITVE: 3. OKTOBRA

V nedeljo 24. septembra bomo imeli CLAM BAKE, PEČENE KOKOSI IN POTICO na Grlovi farmi

(preje Villa Maria) Arnold Rd., vogal Route 84

Serviralo se bo od 4 uri popoldne. Dobra godba za ples, ki se vrši v Log Cabin. Vabita na poset

Mr. in Mrs. Andrew Gerl

POLNO 90 "PROFOV"-VENDAR LAHKO - - - in delikatno po okusu in vonju!

● Moderna America zahteva lažje žganje... zato zahteva toliko moških "Red Label." Zmešano je po starem običaju od mojstrov, ki so v tem umetniki. To veličastno žganje je lahko in delikatno po okusu in vonju... njegov izborni okus vzbuja slast do "cocktails" in "highballs". Vprašajte za "Red Label" v katerikoli gostilni ali v prodajalni žganja, danes. Čudili se boste, ker se lahko dobi toliko žganja za mal denar.

Jas. Barclay & Co., Ltd., Peoria, Ill.; Detroit, Mich.; Glasgow, Scotland.

Barclay's
RED LABEL
BLENDED WHISKEY

25% Straight Whiskey, 75% Neutral Spirits Distilled From Grain

80c

FULL PINT
CODE NO. 3094C\$1.53 FULL QUART
CODE NO. 3094A

Telefon

VZDRŽUJE VAŠO ZVEZO S PRIJATELJI

● Vredno je imeti telefon v stanovanju za oboje, za trgovino in za prijateljske vezi. Vi izgubite priliko ako vas delodajalec ali pa trgovinski sodrujniki ne morejo poklicati telefonično. In prijatelji vas dosežejo tako izlahka, če imate telefon v hiši. To je trajna prikladnost in stane zelo malo. Zakaj si enega ne nabavite?

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

PROSLAVA SLOVENSKEGA DOMA na Holmes Ave

v nedeljo dne
24. septembra

ob 2 uri popoldne, varijetni program
ob 7:30 uri zvečer banket, ples in zabava

IGRA
JANKOVICH ORKESTER

Vstopnina k programu, banketu in plesu 75c
Vstopnina k plesu 25c
Vstopnina samo k programu 25c